

Udgifter — jeg kommer herved igjen til at berøre det Punkt, som jeg kortlig fremdrog under den foregaaende Sag — der foranlediges ved denne energiske Besjæmpelse af en saadan Smittot, der maatte henføres til den Klasse, der kan fremkalde Forbud, maatte, da de foretages af Statshensyn, afholdes af Statskassen, hvorimod jeg meget vel eller i al Fald i det Allervæsentlige kan slutte mig til, at Udgifterne, der fremkaldes ved Foranstaltninger indenfor de tvende andre Afdelinger, som nu findes i Loven, udredes saaledes som her i Lovforslaget foreslaas, nemlig saaledes at ogsaa de paagjældende Kommuner komme til at deltag i Udredelsen af disse Udgifter. Det var i Grunden kun denne Hovedbetragtning, som jeg vilde tillade mig at gjøre gjældende. Det er mulig, at den vil forekomme Mange fremmed, det er mulig, at den vil finde liden Anklang, men jeg har troet, at man desuagtet burde bringe den frem, og jeg nærer ogsaa selv den fulde Overbevisning, at Intet kunde være heldigere for Landet, Intet kunde skjærme vor Udværjel bedre, end at der i dette Lovforslag blev givet Indenrigsministeren en saadan diktatorisk Myndighed til strax at gribe ind uden nærmere Bestemmelse om, hvilken Sygdom det gjælder, eller hvilke Foranstaltninger han skulde være berettiget til at træffe. Hvorledes det nærmere skulde formuleres, skal jeg ikke specielt tale om, thi det vil jo senere kunne blive Gjenstand for Overvejelse i et Udvalg. Seg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Th. Nielsen: Fra alle Sider er man jo entig om, at Landbruget for Dieblicket befinder sig i en vanskelig Stilling. Ikke desto mindre tror jeg — det er i alt Fald mit Indtryk — at Landbruget for saa vidt vel vil kunne være i Stand til at ride Stormen af, naar to Forudsætninger ere til Stede, den ene, at ikke særlige Uheld indtræde og den anden, at Lovgivningsmagten overfor Landbruget gjør sin Pligt, men desværre ingen af disse Forudsætninger kan siges at være til Stede. Der er vel næppe ret Mange, der ville paastaa, at Lovgivningsmagten i de sidste Aaringer i saa Henseende har gjort sin Pligt lige over for Landets vigtigste Erhvervsgrene — jeg taler ikke her om, hvor Skylden ligger, derom er der jo forskellige Meninger — og dernæst kan det ikke nægtes, at særlige Uheld ere indtrufne, og da navnlig for Dieblicket det, som har givet Anledning til det foregaaende Lovforslag. Der har under dettes Behandling lydt flere Røster om, at der har været noget for stor Uro og Panik

i Befolkningen. Dertil skal jeg dog bemærke, at det kan og maa man for saa vidt ikke undre sig over, naar man veed, at denne Sygdom rammer gennem alle Grene af Landbruget, ligesaa de allerstørste til de mindste og maaste ikke i mindst Grad de mindste, og naar man erindrer, paa hvilket Tidspunkt, det er indtruffet, nemlig paa det Tidspunkt, da Husmændene og de mindre Gaardmænd og maaste de større ogsaa skulde have Indtægten af deres Svinebesætning til Udredelsen af deres Renter. Derfor kan man ikke undre sig over, at der er kommet Uro til Stede, og at den er bleven temmelig stor. Naar altsaa de Forudsætninger ere til Stede, at Landbruget kan være fri for altfor store Uheld, og at Lovgivningsmagten gjør sin Pligt over for det vigtigste Erhverv for Landet, haaber jeg, at Landbruget vil være i Stand til at kunne ride Stormen af — det er i alt Fald det Indtryk, jeg har. Loven af 29de December 1857 er jo nævnt flere Gange, ogsaa af den ærede første Taler, som en god Lov. Ja, det har den sikkert været, og det viser sig ogsaa her, thi nærværende Lovforslag er egentlig bygget over Loven af 29de December 1857. Jeg billiger fuldstændig, at man her kommer med Bestemmelserne samlede i et helt nyt Lovforslag i Stedet for at komme med dem som Tillæg til Loven af 1857, thi det for Ovsigtens Skyld her vilde have været nok saa let, at de vare komne som et Tillæg, saa at man strax havde set, hvilke nye Bestemmelser der foreslaaes, men for den senere Brugs Skyld erkjender jeg, at det er bedre, at det her er samlet i een Lov. Det kan ikke nægtes, at ved dette Lovforslag, som ogsaa, skjøndt mindre ved Loven af 29de December 1857, foretages der og maa foretages meget store Indskrænkninger i Eierens personlige Frihed og Raadighed over hans Eiendom, men det kan næppe være anderledes, end at det skal og maa være Tilfældet, og det er sikkert ogsaa Noget, man vil finde sig i af Hensyn til det Almenes Interesser. Af de særlig stærpende Bestemmelser skal jeg tillade mig blot at nævne nogle, som jeg i og for sig ikke har Noget imod under Forudsætning af, at man saa ogsaa giver de Paagjældende den Erstatning, som jeg mener, at de kunne have Krav paa, hvilket det imidlertid forekommer mig, at Lovforslaget ikke fyldestgjør. Jeg skal saaledes først nævne en Passus i § 4, ifølge hvilken endogsaa Dyrlægen faar Berettigelse til at forbyde, at noget Dyr af Besætningen, selv om det ikke er eller mistænkes for at være angrebet af Sygdommen, bortbringes fra Stedet. Jeg har i og for